

Studieplan 2016/2017

Årsstudium i organisasjon og ledelse

Studiepoeng: 60

Studiets nivå og organisering

Studiet er en grunnutdanning på 60 studiepoeng, og tilbys som et samlingsbasert deltidsstudium over to år, med stedlig undervisning på Campus. Gjennomføringen av deltidsstudiet er lagt til rette slik at det med noe fleksibilitet kan tilpasses full jobb.

Bakgrunn for studiet

I en tid hvor organisasjoner er i stadige endrings- og omstrukturingsprosesser, er behovet for kompetanse innen organisasjonsfaget stadig økende. Høgskolen i Hedmark, Avdeling for økonomi og ledelsesfag, tilbyr derfor både heltids- og et deltidsstudium innen organisasjon og ledelse. Studiet består av emner innen organisasjonsteori, ledelse, prosjekt- og teamledelse og juss. Utdanningen gir relevant kunnskap om hvordan virksomheter i privat og offentlig sektor fungerer, hvordan mennesker samhandler og hva som er effektiv ledelse.

Avdelingen tilbyr også et bachelorstudium innen organisasjon og ledelsesutvikling, og et masterstudium i offentlig ledelse og styring (Master in Public Administration, MPA).

Læringsutbytte

Etter fullført utdanning skal kandidaten ha følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om teorier for hvordan organisasjoner er bygd opp, hvordan de fungerer og hvordan man kan bidra til å videreutvikle og omstille en organisasjon
- har kompetanse innen personalledelse og personalutvikling
- har innsikt i problemstillinger knyttet til psykologi i organisasjon og ledelse

- har kunnskap om virksomheter og organisasjoner som økonomiske enheter
- har teoretiske og praktiske kunnskaper i å planlegge, gjennomføre og evaluere prosjekter
- har kunnskap innen forvaltningsrett og arbeidsrettslige problemstillinger
- har innsikt i organisering og ledelse av endringsprosesser og utviklingsprosjekter

Ferdigheter

Kandidaten

- kan identifisere, analysere og reflektere over organisasjons- og ledelsesmessige problemstillinger både på individ, gruppe og organisasjonsnivå
- kan gjennomføre enkle bedriftsøkonomiske analyser som grunnlag for beslutninger
- kan løse praktiske problemstillinger knyttet opp mot arbeidsmiljøloven, diskrimineringslovgivningen og annen arbeidsrettslig lovgivning, forvaltningsloven og offentlighetsloven

Generell kompetanse

Kandidaten

- har kunnskap om relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger inn organisasjon og ledelse
- kan presentere sentrale ledelsesteorier, organisasjonsmessige problemstillinger og løsninger skriftlig

Målgruppe

Studiets målgruppe omfatter ledere, mellomledere og lederkandidater i privat og offentlig sektor. Studiet treffer i tillegg mange av de kompetansebehov som er knyttet til stillinger i stabsenheter, utredningsavdelinger og prosjekter.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet kan, etter nærmere regler, inngå i bachelorgrader fra Høgskolen i Hedmark eller andre utdanningsinstitusjoner. F eks kan det inngå som første studieår i "Bachelor i ledelse og organisasjonsutvikling" ved Høgskolen i Hedmark. Videre kan det, sammen med halvårsheten Kunnskapsledelse fra Høgskolen i Hedmark, utgjøre den faglige fordypningen i en såkalt "fri" bachelorgrad (i hht Forskrift om krav til bachelorgrad ved Høgskolen i Hedmark, § 3c). Studiet kan også tas som støttefag til en profesjonsutdanning.

Sammen med annen utdanning og praksis, kvalifiserer studiet for leder- og

rådgiverstillinger innen ulike organisasjonsfunksjoner i private og offentlige virksomheter. I de tilfeller der studiet inngår i en bachelorgrad, vil det også kunne inngå i opptaksgrunnlaget for videre studier på mastergradsnivå ved høyskoler og universiteter, inkludert Master of Public Administration ved Høgskolen i Hedmark.

Opptakskrav og rangering

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Arbeids- og undervisningsformer

Det vil bli lagt opp til forelesninger, individuelt arbeid og arbeid i grupper. Studentene vil gjennom gruppediskusjoner, arbeid med case og dele kunnskap og lære av hverandre, samt trene på muntlig formidling. Skriftlig formidling av fagstoff oppøves gjennom obligatoriske innleveringer med tilbakemeldinger fra faglærer, samt eksamensskrivning.

Se emnebeskrivelsene for utdypning.

Vurderingsformer

I hovedsak benyttes individuell skoleeksamen. Noen av emnene har også hjemmeeksamen. Se emnebeskrivelsene. Dersom ikke annet er oppgitt, blir det benyttet graderte karakterer, A-F, der E er laveste beståtte karakter.

Internasjonalisering

Det er ikke lagt opp til utenlandsopphold i løpet av studiet.

Studiets oppbygging og innhold

Første studieår for deltidsstudiet er satt sammen av emnene Organisasjonsforståelse og Arbeids- og organisasjonspsykologi i høstsemesteret. I vårsemesteret gis emnene Teamledelse og Prosjektledelse. Andre studieår består av to juridiske emner, ett emne i høstsemesteret; Forvaltningsrett, og ett emne i vårsemesteret; Arbeidsrett. Emnet Virksomhetens økonomi kommer i høstsemesteret andre studieår. I tillegg til emnet Arbeidsrett i vårsemesteret gis også emnet Personalledelse. Til sammen vil de to emnene i vårsemesteret belyse både mellommenneskelige og arbeidsrettslige rammefaktorer som er styrende for ledelse av menneskelige ressurser i virksomheter.

Tabellen under viser studiets oppbygging i emner og studiepoeng.

Det nettbaserte studiestøttesystemet Fronter benyttes i undervisningen.

Emneoversikt

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester			
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)
RORG100	<u>Organisasjonsforståelse</u>	7,5	O	7,5			
RORG120	<u>Arbeids- og organisasjonspsykologi</u>	7,5	O	7,5			
RLED320	<u>Prosjektledelse</u>	7,5	O		7,5		
RLED140	<u>Teamledelse</u>	7,5	O		7,5		
RJUS100	<u>Forvaltningsrett</u>	7,5	O			7,5	
RBED100	<u>Virksomhetens økonomi</u>	7,5	O			7,5	
RJUS120	<u>Arbeidsrett</u>	7,5	O				7,5
RLED120	<u>Personalledelse</u>	7,5	O				7,5
Sum:				15	15	15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

RORG100 Organisasjonsforståelse

Emnekode: RORG100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet skal gi forståelse for hvordan organisasjoner fungerer og hvordan de kan ledes, samt gi analytiske ferdigheter i å arbeide selvstendig med ulike problemstillinger knyttet til hvordan organisasjoner fungerer.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om grunnleggende organisasjonsteoretiske begreper
- har kunnskap om hvordan organisasjoner er oppbygd og hvordan de fungerer
- forstår hvordan organisasjoner kan endres og utvikles

Ferdigheter

Studenten

- kan definere, analysere og reflektere over organisasjonsmessige dilemmaer og problemstillinger
- kan anvende organisasjonsteoretiske begreper som analyseverktøy innenfor alle typer organisasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- har oppøvd en selvstendig og reflekterende holdning til hvordan organisasjoner fungerer
- behersker grunnleggende informasjonskompetanse og kan anvende kilder i utarbeidelse av skriftlige arbeider

Innhold

- Mål, strategi og effektivitet
- Organisasjonsstruktur og formelle organisasjonsprosesser
- Organisasjonskultur, makt og konflikter i organisasjoner
- Organisasjoners omgivelser
- Motivasjon og mellommenneskelige relasjoner
- Beslutnings- og kommunikasjonsprosesser i organisasjonen
- Læring og innovasjon
- Endring og organisasjonsutvikling
- Ulike teorier om ledelse i organisasjoner

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Elektronisk flervalgstest i informasjonskompetanse.
- Én individuell skriftlig innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RORG120 Arbeids- og organisasjonspsykologi

Emnekode: RORG120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper og analytiske ferdigheter i å arbeide selvstendig med ulike praktiske psykologiske problemstillinger i organisasjoner.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap Studenten

- har kunnskap om hvilke faktorer som aktiviserer, gir retning og intensitet til individers handlinger
- har kunnskap om hvordan individer tolker og bearbeider informasjon og forholder seg til problemløsning og beslutningstaking
- har kunnskap om hvordan holdninger, verdier og interesser influerer på opplevelse av jobbtilfredshet og arbeidsmiljø

Ferdigheter Studenten

- har evne til å definere, analysere og reflektere over praktiske psykologiske dilemmaer og problemstillinger i arbeidslivet
- kan anvende grunnleggende psykologiske begreper for å forstå og håndtere praktiske problemer i arbeidslivet

Generell kompetanse Studenten

- har oppøvd forståelse for den betydning psykologiske prosesser har i arbeidslivet

Innhold

- Emosjoner
- Motivasjon
- Personlighet
- Persepsjon
- Beslutninger
- Læring
- Jobbholdninger og arbeidsmiljø
- Grupper og team
- Kommunikasjon, innflytelse, påvirkning og makt

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RLED320 Prosjektledelse

Emnekode: RLED320

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskaper om ledelse og styring av prosjekter i ulike typer virksomheter.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om initiering, organisering og evaluering av prosjekter
- har kunnskap om ulike roller i et prosjekter
- har kunnskap om ressursstyring av prosjekter
- har kunnskap om ledelse av prosjekter

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere usikkerhet og risiko i prosjekter
- har utviklet ferdigheter innen daglig prosjektarbeid og prosjektledelse

- kan planlegge, gjennomføre og evaluere prosjekter

Generell kompetanse

Studenten

- har kjennskap til, og forståelse for prosjekters strategiske betydning for læring og utvikling av virksomheter

Innhold

- Initiering og design av prosjekter, herunder forstudie, forprosjekt, delprosjekt
- Funksjoner og roller i et prosjekt
- Interessentanalyse
- Budsjettering, oppfølging og ressursstyring
- Håndtering av usikkerhet og risiko
- Prosjektstyringsverktøy
- Læring og kompetanseoverføring i prosjekter
- Kommunikasjon og konfliktløsning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt i undervisningen for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RLED140 Teamledelse

Emnekode: RLED140

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet RORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om teamarbeid og teamledelse og den betydning av teamorganisering kan ha i organisasjoner.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hva som kan hemme og fremme effektivitet i team
- har kunnskap om hvordan team kan være et strategisk verktøy for læring og endring i organisasjoner
- har kunnskap om hva som kjenner et høyprestasjonsteam

Ferdigheter

Studenten

- kan gjenkjenne og analysere problemstillinger på gruppenivå i organisasjoner

- kan organisere og lede teamarbeid i organisasjoner
- kan bidra til økte prestasjoner og økt læringsopplevelse og jobbtrivsel i organisasjoner gjennom teamarbeid
- kan vurdere seg selv og andre i teamarbeid

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om hva som kjennetegner team som arbeidsmåte i organisasjoner, og kan gjennomføre teamarbeid i praksis

Innhold

- Team som en spesiell form for arbeidsgruppe
- Teamledelse
- Teameffektivitet
- Innsatsfaktorer:
  - struktur
  - heterogene og homogene team
  - individuelle egenskaper
  - myndiggjøring (empowerment)
- Teamprosesser:
  - kommunikasjon
  - beslutninger
  - konflikter
- Teamegenskaper:
  - mestringstro
  - tillit og trygghet
  - samhold
  - ensrettet gruppetenkning
- Virtuelle team

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én gruppeoppgave (teambasert) skriftlig innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RJUS100 Forvaltningsrett

Emnekode: RJUS100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet omhandler hovedreglene i den alminnelige forvaltningsretten.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om hovedreglene i den alminnelige forvaltningsretten, herunder forvaltningsloven og offentlighetsloven

Ferdigheter

Studenten

- kan løse praktiske problemstillinger knyttet opp mot forvaltningsloven og offentleglova
- kan gjenkjenne juridiske og særlige forvaltningsrettslige problemstillinger

Generell kompetanse

Studenten

- har økt forståelse for juridiske problemstillinger

Innhold

- forvaltningsloven
- offentleglova
- Legalitetsprinsippet
- forvaltningens diskresjonære skjønn
- organisasjons- og instruksjonsmyndighet
- delegasjon
- taushetsplikt
- inhabilitet
- regler for saksbehandling om enkeltvedtak

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

Fire timers skriftlig, individuell eksamen. Tillatte hjelpemider: Norges lover.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RBED100 Virksomhetens økonomi

Emnekode: RBED100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om virksomheter og organisasjoner som økonomiske enheter, og de viktigste faktorene som påvirker resultatet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til økonomifunksjonens rolle og plass i bedriften og kunne drøfte de grunnleggende trekkene ved økonomisk styring av virksomheten
- kjenne godt kostnadsbegrepet og ha god forståelse for kostnaders variabilitet
- har kunnskaper om ulike prinsipper for produktkalkulasjon
- forstår de grunnleggende forutsetningene for og svakhetene ved de tradisjonelle kalkulasjonsmetodene

Ferdigheter

Studenten

- kan utarbeide kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer
- kan fordele kostnader fra art via kostnadssted/aktivitet til kalkyleobjekt
- kan gjennomføre enkle bedriftsøkonomiske analyser for virksomheter i forskjellige bransjer, samt kunne bruke dette som grunnlag for beslutninger, herunder
  - gjennomføre kostnads-, resultat- og volumanalyser
  - beregne og forklare resultatvirkningen av beholdningsendringer
  - foreta enkle analyser av optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende ferdigheter i bruk av regneark

Innhold

- virksomhetens mål og dens plass i det økonomiske system
- økonomifunksjonens rolle og plass i virksomheten
- ulike markedsformer og deres betydning for virksomhetens tilpasning
- kostnads- og inntektsteori, med vekt på kostnadsforløpet og inntektsforløpet
- ulike prinsipper for produktkalkulasjon, kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer, bruk av tilleggssatser og standarder
- resultatvirkningen av beholdningsendringer og beholdningsvurderinger
- kostnads-, resultat- og volumanalyse (KRV-analyse)
- optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning ved hjelp av regneark.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Det vil bli krevd to obligatoriske innleveringsoppgaver. Disse krever bruk av regneark. Dette opplyses det nærmere om ved emnets oppstart.

Eksamen

4-timers skriftlig, individuell eksamen.

Prestasjonene vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RJUS120 Arbeidsrett

Emnekode: RJUS120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kompetanse om rettsreglene i den individuelle arbeidsretten og arbeidslivets organisasjoner.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om rettsreglene i den individuelle arbeidsretten – forholdet mellom den enkelte arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker
- har kunnskap om rettsreglene for arbeidslivets organisasjoner og forholdet mellom en fagforening og arbeidsgiver/arbeidsgiverforening.

Ferdigheter

Studenten

- kan løse praktiske problemstillinger, særlig knyttet opp mot arbeidsmiljøloven og

diskrimineringslovgivningen og også annen arbeidsrettslig lovgivning.

Generell kompetanse

Studenten

- har økt forståelse for juridiske problemstillinger.

Innhold

- tilsetting
- arbeidsgivers styringsrett og arbeidstakers lydighetsplikt
- medbestemmelse
- arbeidsmiljø
- lønn, arbeidstid, ferie og permisjon og
- permittering
- oppsigelse og avskjed
- overføring av virksomhet
- håndheving, tilsyn
- organisasjonene og tariffavtale

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og seminarer med gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én skriftlig innleveringsoppgave, individuelt eller i grupper på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell eksamen. Hjelpemidler: Norges lover.

Prestasjonen måles med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

RLED120 Personalledelse

Emnekode: RLED120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet RORG100/KORG100/SORG100/3ORG100 Organisasjonsforståelse eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om teorier innen personal- og kompetanseledelse
- har kunnskap om best practice og beste tilpasning HRM (Human Resource Management)
- har kunnskap om hvordan personal- og kompetanseledelse kan utvikles til å bli en strategisk ressurs i virksomheter

Ferdigheter

Studenten

- kan definere, analysere og planlegge målrettet utvikling av personalressurser

- innenfor ulike typer virksomheter
- kan planlegge, rekruttere, utvikle, anvende og belønne menneskelige ressurser innenfor ulike typer virksomheter
- kan hovedtrekkene i HRM-praksiser for økte ferdigheter, motivasjon og bemyndigelse

Generell kompetanse

Studenten

- har økt kompetanse i mellommenneskelige rammefaktorer for personalledelse og yrkesetiske problemstillinger

Innhold

- Strategisk ledelse av menneskelige ressurser
- Personalplanlegging, rekruttering og avvikling av personale
- Kompetanseutvikling og læring
- Belønning
- Arbeidsmiljø
- Jobbtilfredshet, motivasjon og ytelse
- Ledelsesbasert coaching og selvledelse
- Etikk, verdibasert ledelse og personalpolitikk

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og seminarer med gruppearbeid. Case vil bli brukt på seminarer for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave som løses individuelt, eller i gruppe på inntil 3 personer.

Eksamen

2 dagers individuell hjemmeeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig avdeling

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag